

Curs 2012-2013

Introducció als Estudis i a la Ciència Jurídics (codi 20605)

- **Nom de l'assignatura: Introducció als Estudis i a la Ciència Jurídics (codi 20605)**
- **Curs Acadèmic:** 2012-2013 **Curs:** 1 **Trimestre:** 1
- **Titulació / Estudis:** Grau en Dret
- **Àrees de coneixement:** Dret Romà i Dret Processal (Departament de Dret)
- **Nombre de crèdits ECTS:** 8 **Hores dedicació estudiant:** 200 h.
- **Llengua o llengües de docència:** català i castellà
- **Professorat:**

Grups de docència G1 i G2 (Mati):

- a) Professors de Dret romà: Dra. Anna Caballé
- b) Professors de Dret processal:

Grup 1: Dr. Jaume Solé / Dra. M. Àngels Fèlix

Grup 2: Dr. Ramon Escaler / Dra. M. Àngels Fèlix

Grups de docència: G3 i G4 (tarda)

- a) Professors de Dret romà: Dr. Maurici Pérez
- b) Professors de Dret processal:

Grup 3: Dr. Francisco Málaga

Grup 4: Dra. Belén Mora

Hores de dedicació de l'alumne: 200 hores (25 hores per crèdit ECTS)

Tutories:

Professors grups G1 i G2 (matí):

Dra. Anna Caballé: Dimecres de 13:00 h a 14:00 h

Dr. Ramon Escaler: Dilluns de 13: 00 h a 14: 00 h

Professors grups G3 i G4 (tarda):

Dr. Maurici Pérez: Dimecres de 14: 30 h a 15: 30 h

1.PRESENTACIÓ DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura "Introducció a la ciència jurídica" té com a objectiu posar les bases necessàries per tal que l'estudiant pugui afrontar amb èxit la formació que li proposa el Grau en Dret. Aquesta matèria està dirigida a formar a l'estudiant a nivell bàsic en dues vessants complementàries dels estudis jurídics: la ciència del Dret i l'exercici professional del Dret.

Des de la Roma antiga el Dret ha constituït un coneixement especialitzat i, aleshores com ara, s'espera de tot jurista que obtingui una formació teòrica específica i de nivell. Però l'estudi del Dret ha tingut sempre com a finalitat última servir a la pràctica professional. I, de fet, la gran majoria dels estudiants de Dret - per no dir tots - venen a la universitat a adquirir uns coneixements i unes competències que els permetin en un futur exercir una professió. El grau en Dret té com a objectiu fonamental formar bons juristes teòrics que, alhora, siguin capaços de ser excel·lents professionals. Aquesta assignatura té com a objectiu introduir als estudiants en aquestes dues vessants complementàries de la seva formació jurídica, que hauran de tenir presents, conjugar i treballar durant els propers quatre anys.

De forma coherent amb aquest objectiu l'assignatura s'estructura en dos mòduls coordinats però que operen amb certa autonomia: "Introducció a la Ciència jurídica" i "Introducció a la pràctica del Dret". El primer d'aquests mòduls ve impartit per professors de l'àrea de Dret romà, el segon per professors de l'àrea de Dret processal. Ambdues vessants de l'assignatura s'impartiran simultàniament en el decurs del primer trimestre.

1.1: Introducció a la Ciència jurídica

Aquesta vessant de l'assignatura té el seu fonament i raó de ser en el fet que el Dret és un producte eminentment històric.

El punt de partida és la idea de continuïtat al voltant dels problemes jurídics que des de l'antiga Roma i fins als nostres dies han forjat la unitat de la ciència jurídica europea al llarg dels segles. Aquesta unitat descansa sobre la base d'un aparell conceptual i valoratiu conservat en els textos romans, bàsicament en el Corpus Iuris Civilis, que configura el Dret romà com a columna vertebral de la ciència jurídica europea, interrelacionat amb factors de caire econòmic, social, polític, filosòfic i cultural fins el moment present.

Que l'experiència històrica gaudeix d'un inigualable valor formatiu és quelcom indiscutible; de fet els Ordenaments jurídics moderns són el resultat de successives experiències històriques. Estem convençuts que només des de la consideració del Dret com un producte lògic i històric d'experiències col·lectives, podrem no solsament valorar i interpretar més adequadament les normes jurídiques, sinó també fer front a l'antiga i permanent aspiració de construir una ciència del Dret de caràcter supranacional. La creació, el coneixement i l'aplicació del nou Dret europeu, actualment en fase gestació, és, sens dubte, un dels majors reptes jurídics que els nostres futurs juristes hauran d'afrontar.

L'assignatura no s'enfoca des d'una perspectiva purament històrica o filològica, sinó que persegueix constituir una peça fonamental en la formació del jurista, dotant-lo de coneixements i competències ineludibles en un professional del Dret, com ara la capacitat d'identificar i resoldre problemes jurídics i el domini de les tècniques d'anàlisi de textos normatius i doctrinals. L'objectiu principal és, per tant, proporcionar a l'alumne una base de coneixements i d'habilitats específiques del

jurista que li permetin afrontar amb èxit els reptes formatius i professionals en l'àmbit de la jurisprudència, no tan sols nacional. D'altra banda, el mètode del cas, utilitzat en l'anàlisi de les fonts que estudiarem resulta especialment adient per introduir les tècniques d'anàlisi de problemes jurídics.

Aquesta és una matèria que valora dos aspectes fonamentals: les concretes estructures jurídiques de cada institució, i les raons històriques que l'han configurat tal com es en l'actualitat. És veritat que la profunda comprensió de fenòmens complexos requereix certa maduresa intel·lectual, però la ubicació de l'assignatura en el primer trimestre del primer curs permet desenvolupar el seu extraordinari component formatiu i propedèutic d'introducció històrica als conceptes i doctrines fonamentals del Dret privat modern i de la pròpia ciència del Dret.

Pel que fa als continguts de l'assignatura, el temps disponible ens obliga a buscar el necessari equilibri entre extensió i aprofundiment dels temes a tractar. Hem seleccionat així els que considerem els continguts de major valor formatiu i proposem un programa que, aprofundeix en el Dret d'obligacions i contractes, autèntic nucli de l'assignatura, precedit d'uns temes introductoris sobre fonts i marc històric que li donen la perspectiva necessària per emmarcar-los en l'evolució de la moderna Ciència jurídica.

1.2: Introducció a la praxi del Dret

Amb aquesta vessant de l'assignatura es presenten a l'estudiant els aspectes generals relatius al Dret Processal.

S'estudiaran les diferents alternatives per a resoldre un litigi jurídic, centrant l'atenció en la solució que ofereix la justícia estatal. S'analitzaran quins són els diversos intervinents en aquest sistema: les parts com a usuaris, els professionals del dret que assumeixen la seva defensa, la infraestructura i personal al servei de l'administració de justícia.

També s'aborden al temari els aspectes comuns en tot judici, així com les conseqüències que pot tenir la infracció de les normes de procediment. Tot el contingut esmentat s'ha d'estudiar des de la perspectiva de les garanties constitucionals del procés, com ara el dret de defensa, la presumpció d'innocència, la tutela judicial efectiva, etc., les quals es tracten de forma detallada.

2. COMPETÈNCIES A ASSOLIR EN L'ASSIGNATURA

Competències generals	Competències específiques
Instrumentals 1. Capacitat d'anàlisi i síntesi. 2. Capacitat d'organització i planificació. 3. Comunicació oral i escrita en	Introducció a la Ciència jurídica 1. Comprendre que el Dret és un producte històric. 2. Capacitat per usar amb precisió la terminologia jurídica bàsica pròpia de les

la pròpia llengua. 4. Coneixement d'una segona llengua. 5. Resolució de problemes. 6. Habilitats de gestió de la informació (buscar i analitzar informació procedent de fonts diverses). Interpersonals 7. Capacitat de reflexió crítica. 8. Motivació per a la resolució de problemes. Sistèmiques 9. Habilitat per a treballar de forma autònoma. 10. Capacitat d'aplicar els coneixements a la pràctica.	institucions de Dret privat. 3. Capacitat per identificar i resoldre problemes jurídics en el marc del sistema institucional del Dret privat romà. 4. Capacitat per analitzar textos jurídics senzills de Dret privat. 5. Capacitat per exposar i defensar oralment de manera sintètica i clara els resultats del seu anàlisi textual i els arguments jurídics emprats en la resolució de casos. Introducció a la praxi del Dret 6. Comprensió dels diferents models de solució de litigis. Aprendre a determinar quin resulta més adequat en cada cas. 7. Comprensió de l'estructura bàsica d'un judici i dels judicis tipus en cadascun dels diferents ordres jurisdiccionals. 8. Determinació dels diversos usuaris del sistema de solució de litigis i dels requisits exigits per a poder actuar degudament en un judici. 9. Saber concretar quin tribunal de justícia és el competent per a conèixer d'un litigi. 10. Conèixer el personal al servei de l'administració de justícia i els elements bàsics en el funcionament d'aquesta. 11. Conèixer quines conseqüències processals té el no respectar les normes de procediment. 12. Coneixement de les garanties processals bàsiques previstes a la Constitució.
---	--

3. CONTINGUTS

Tema 0. Introducció a la Universitat

Organigrama de la Universitat Pompeu Fabra (UPF)

Estructura dels estudis universitaris (grau, postgrau, màster, doctorat) i metodologia de l'EEES a la UPF

Normativa acadèmica (exàmens, anul·lacions, convocatòries..)

Informàtica i biblioteca

Part I. Introducció a la Ciència jurídica

Bloc de contingut 1. Perspectiva històrica de la Ciència jurídica

Tema 1. La ciència jurídica a Roma

Periodificació del Dret romà

Conceptes. Dicotomies del *ius*: *ius civile/ius honorarium*; *ius civile /ius gentium*; *ius vetus /ius novum*; *ius publicum/ius privatum*.

Tipologia de fonts jurídiques

La Compilació de Justinià

Tema 2. La recepció del Dret romà a Europa. La ciència jurídica a Europa des de l'Edat Mitjana.

Bloc de contingut 2. Protecció dels drets subjectius

Tema 3. El procés civil romà

Etales en l'evolució del procés civil

El procediment formulari. La fórmula en particular

Classificació de les accions: *actiones in rem*, *actiones in personam*

Bloc de contingut 3. Introducció a les institucions de Dret privat (Dret de persones, Negoci jurídic, Dret d'obligacions i contractes)

Tema 4. Subjecte del Dret

Persona física i persona jurídica. Començament i extinció de la personalitat.

Capacitat jurídica i capacitat d'obrar. Causes modificatives de la capacitat d'obrar que afecten al Dret privat. Tutela i curatela. Apèndix: Els status.

Tema 5. El negoci jurídic

Concepte. Classes. Elements naturals i accidentals. Interpretació i representació. Invalidesa

Tema 6. Introducció al Dret romà d'obligacions

Concepte. Classificacions. Fonts de les obligacions.

Tema 7. Garantia i reforç de les obligacions

Fiança. Arres. Clàusula penal

Tema 8. El règim jurídic de l'obligació romana

Extinció de les obligacions. Responsabilitat contractual: incompliment i mora.

Responsabilitat extracontractual: quasicontractes i actes il·lícits.

Bloc de contingut 4. Els contractes romans en particular [Subgrups]

Tema 9. Els contractes reals

Tema 10. Els contractes consensuals, amb especial atenció a la compravenda; els pactes.

Tema 11. Els contractes formals, amb especial atenció a la stipulatio.

Bloc de contingut 5. Introducció a les institucions de Dret públic

Tema 12. El Dret penal i el Dret administratiu.

Part II. Introducció a la praxi del Dret

Bloc de contingut 1. Els mètodes de resolució dels litigis jurídics

Tema 1. Com es resolen els litigis jurídics?

L'actual model espanyol d'organització de la convivència

Processalització, desprocessalització i gestió de litigis

Els components fonamentals d'un sistema de solució de litigis

Les regles de joc: les fonts del sistema

L'estructura d'un judici

Tema 2. Els mitjans alternatius (ADR)

La conciliació. La mediació. L'arbitratge.

Tema 3. La justícia estatal

El Poder Judicial. Té l'exclusivitat en l'exercici de la funció jurisdiccional?

És independent el Poder Judicial? Quantes jurisdiccions hi ha?

L'organització corporativa: el Consell General del Poder Judicial

L'accés al sistema: criteris d'organització de la tutela processal

Bloc de contingut 2. Qui hi intervé al sistema?

Tema 4. Els usuaris

Les parts: Estructura bilateral de la posició de part. Qui és part en un judici? La pluralitat de parts. Tercers. Què fan les parts?

El Ministeri Fiscal

Tema 5. La defensa

Els advocats. Els procuradors. El Servei Jurídic de l'Estat.

Són responsables els professionals jurídics? L'assistència jurídica gratuïta.

Tema 6. Els tribunals

La infraestructura. Amb quins criteris s'estableix un tribunal de justícia?

Quins assumptes s'atribueixen a cada tribunal?

Els Tribunals no jurisdiccionals. El Tribunal Constitucional. Els tribunals supranacionals

Tema 7. El personal

Els recursos humans. Els jutges. El personal de l'oficina judicial. Personal extern. La imparcialitat del personal. Es pot exigir responsabilitat als jutges? Respon el sistema?

Tema 8. La gestió

On treballen els tribunals? Què fan els tribunals? Com treballen els tribunals? El control de la gestió.

Bloc de contingut 3. El judici

Tema 9. Els judicis

Què és un judici? Per què es va a judici?. El judici com a creació del dret. La cosa jutjada. En quin ordre es succeeixen les actuacions? Quan dura un judici? Quants tipus de judici hi ha? Què passa si no es respecten les regles de joc?

Tema 10. Les comunicacions

Els tipus de comunicació. Com es comuniquen les parts? Com es comuniquen els tribunals amb particulars? Com es comuniquen els tribunals amb funcionaris i autoritats? Com es comuniquen els tribunals entre sí?

Tema 11. Les garanties constitucionals del sistema processal

1. On es troben formulades les garanties constitucionals?

2. Garanties de l'activitat de les parts

La igualtat de les parts. Audiència i contradicció. El dret de defensa. La presumpció d'innocència

3. Garanties de l'activitat jurisdiccional

El jutge predeterminat per la llei

El dret a obtenir una resolució fonamentada en dret

4. Garanties del judici

El judici amb totes les garanties. El principi de legalitat. L'acusació. La tutela efectiva. La publicitat del judici

5. La gestió de les reclamacions

Tema 12. Les costes

Quant costa un judici?

4. AVALUACIÓ

4.1. Criteris d'avaluació generals

La nota final de l'assignatura serà el resultat de la mitjana ponderada entre els següents mitjans d'avaluació:

a) EXAMEN FINAL, que valdrà el 70 % de la nota. Consistirà en un test de resposta múltiple, que tindrà dues parts:

a.1) La part corresponent a "**Introducció a la Ciència jurídica**" (35% de la nota) estarà formada per 30 preguntes, amb 5 possibles respostes cadascuna, de les quals només una serà correcta. Algunes de les preguntes aniran vinculades a la solució de breus casos pràctics. Per veure la correlació entre respostes incorrectes i la nota sobre 10 punts serà la següent:

Respostes correctes	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10 ó menys
Nota	1,0	0,9	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0

a.2) La part corresponent a "**Introducció a la praxi del Dret**" (35% de la nota) estarà formada per 30 preguntes, amb 3 possibles respostes cadascuna, de les quals només una serà correcta. Cada resposta correcta tindrà un valor de +1 punt, les incorrectes -1/3 i les preguntes no contestades ni sumen ni resten punts.

Les preguntes poden versar sobre TOTS els continguts de l'assignatura, tant els treballats en les classes en grup com els estudiats en les activitats en subgrup. La resposta correcta a totes les qüestions ha de poder-se inferir de la informació continguda als manuals recomanats i totes les competències avaluades han de correspondre's a les treballades en les activitats presencials.

b) AVALUACIÓ CONTÍNUA, que valdrà el 30 % de la nota. L'avaluació contínua a cada una de les parts de l'assignatura es determinarà de la forma següent:

b.1) La part corresponent a "**Introducció a la Ciència Jurídica**" (15% de la nota), vindrà determinada per un **examen d'avaluació contínua**, consistent en l'exposició i defensa oral, en el marc de **les activitats en subgrup, dels anàlisis textuais i casos pràctics plantejats**.

Tots els estudiants que participin en l'activitat en subgrup prepararan per escrit tots els exercicis i els lliuraran al professor en la mateixa sessió. En cap cas s'admetran pràctiques lliurades fora de termini. En el supòsit de no poder assistir a una sessió en concret, la pràctica corresponent s'haurà de lliurar per avançat o de la mà d'un company de subgrup en la pròpia sessió.

En cada sessió d'activitat en subgrup el professor escollirà un grup d'alumnes (6-8) que tindran la condició de ponents i que seran avaluats en el curs de la sessió. Tot estudiant serà ponent, al menys una vegada, amb l'excepció d'aquells subgrups en què, a causa de les festivitats oficials, l'activitat en subgrup es desenvolupi en 2 o menys sessions. En aquest cas, aquells estudiants que no hagin estat ponents seran avaluats amb els exercicis preparats per escrit, que hauran de lliurar en aquella sessió en què el professor els ho demani.

Cada ponent haurà de lliurar la resolució escrita dels exercicis i haurà de defensar en diàleg amb el professor i amb la resta de companys les solucions proposades. Serà determinant per la nota que l'estudiant demostrï un domini de la matèria i de les tècniques d'anàlisi textual i de resolució de casos i, en especial que pugui donar raó de les seves propostes i tinguin manera de defensar les seves postures front als arguments i qüestions que els posi el professor i la resta de companys.

És important subratllar que, en els ponents, no s'avaluarà tant la solució presentada per escrit com la defensa oral, de manera que l'estudiant podrà lliurement retractar-se, matisar o ratificar les opinions exposades per escrit, sempre que ho faci justificadament.

L'avaluació de l'activitat en subgrup es publicarà conjuntament amb la nota de l'examen final.

La inassistència injustificada a dues sessions de l'activitat en subgrup podrà implicar el suspens de l'activitat, independentment de la nota obtinguda en l'avaluació com a ponent.

b.2) Pel que fa a la part corresponent a "**Introducció a la praxi del Dret**" (15% de la nota), la meitat de la nota de l'avaluació contínua correspondrà a la avaluació de les activitats de subgrup realitzades (participació a classe i entrega de treballs

escrits). L'altra meitat consistirà en una pregunta a desenvolupar el dia del examen final sobre els treballs duts a terme en les activitats de subgrup.

Advertiment sobre l'avaluació contínua: Els treballs que l'estudiant hagi de presentar per escrit han de ser originals i propis. En cas de detectar-se que s'ha plagiat un treball aliè, la qualificació de l'assignatura serà un suspens. La cita literal de textos s'ha de fer sempre entre cometes i/o cursiva, indicant a continuació la font d'on s'ha extret la informació. En l'apartat de bibliografia es faran constar totes les fonts utilitzades, webs incloses.

c) RECUPERACIÓ: El mes de febrer hi haurà una prova de recuperació de l'assignatura a la qual podran concórrer els alumnes que, havent participat a les activitats d'aprenentatge i avaluació durant el trimestre, hagin obtingut la qualificació de suspens. No hi podran concórrer els alumnes que no hagin participat en aquestes activitats o hagin renunciat a l'avaluació.

S'entendrà que un estudiant ha participat a les activitats d'aprenentatge i avaluació durant el trimestre quan:

- pel que fa l'avaluació contínua, hagi realitzat al menys tres activitats d'avaluació contínua de les sis previstes en el global de l'assignatura i hagi assistit a les corresponents sessions
- pel que fa l'examen final, hagi assistit i l'hagi lliurat.

Com que en el procés de recuperació del febrer només hi poden participar aquells estudiants que hagin suspès el conjunt de l'assignatura, ha de quedar clar que no hi haurà possibilitat de participar-hi per pujar nota si la inicialment obtinguda és igual o superior a 5,0.

Havent suspès el conjunt de l'assignatura, en la prova de recuperació l'estudiant només podrà recuperar aquell component de l'avaluació de l'assignatura que hagi suspès al llarg del trimestre, però no el que hagi aprovat. A tal efecte, la prova de recuperació constarà de quatre parts:

- dues parts teòriques (una de Dret romà i una altra de Dret processal) de tipus test, preguntes curtes o a desenvolupar, per tal que l'alumne pugui recuperar aquell dels exàmens –o ambdós- que hagi suspès;
- dos spòsits pràctics per tal que l'alumne pugui recuperar l'avaluació contínua de Dret romà i/o de Dret processal si aquest fos el cas.

En el calendari acadèmic previst pel curs 21012-2013 **els dissabtes habilitats per les proves de recuperació del mes de febrer són els dies 2 i 9.**

4.2. Concreció de les competències i de la seva avaluació

Part "Introducció a la Ciència Jurídica"			
Què s'avaluarà	Indicador d'assoliment	Com s'avaluarà	Pes en l'avaluació
Capacitat d'anàlisi i síntesi; capacitat per analitzar textos normatius i doctrinals.	Correcció en la detecció de problemes que es plantegen en els textos normatius i doctrinals.	Intervenció en grup de discussió sobre comentari de text i/o resolució de problemes preparats prèviament per escrit.	10 %
Comunicació oral en la llengua nativa; capacitat per usar amb precisió la terminologia jurídica.	Correcció en l'ús del llenguatge en general i de la terminologia jurídica en especial	Intervenció en grup de discussió sobre comentari de text i/o resolució de problemes preparats prèviament per escrit.	10 %
Resolució de problemes; capacitat per identificar i resoldre problemes jurídics en el marc del sistema institucional del Dret privat romà	Correcció en la proposta de solucions jurídiques a problemes teòrics i pràctics	Intervenció en grup de discussió sobre comentari de text i/o resolució de problemes preparats prèviament per escrit.	10 %
		Test de resposta múltiple	35 %
Capacitat d'organització i planificació	Correcció en la proposta de solucions jurídiques a problemes teòrics i pràctics	Test de resposta múltiple	35 %
Part "Introducció a la praxi jurídica"			
Què s'avaluarà	Indicador d'assoliment	Com s'avaluarà	Pes en l'avaluació
<i>Capacitat d'anàlisis i síntesis</i>	- Resposta adequada als casos pràctics i claredat en les ponències de	- Setmanalment en activitats de subgrup	- Serveix per a definir parcialment els 3 punts de

	l'alumne.		l'avaluació contínua (AC)
<i>Comunicació oral i escrita</i>	- Correcció en les respostes escrites en exàmens i casos pràctics, i exposicions orals dels alumnes	- Setmanalment i a l'examen final	- La meitat de la nota de l'examen final és sobre part escrita. - Els punts de l'avaluació contínua en subgrup, sortiran en part d'activitats escrites i d'altres d'orals.
<i>Resolució de problemes</i>	- Adequada resolució de casos pràctics.	- Setmanalment en activitats de subgrup	- Serveix per a definir parcialment els 3 punts de l'AC
<i>Capacitat d'organització i planificació</i>	- Entrega i estudi ordenat de les activitats programades anteriors a l'activitat a l'aula.	- Setmanalment en activitats de subgrup	- Serveix per a definir parcialment els 3 punts de l'AC
Habilitats de gestió de la informació	- Exposicions fonamentades, ja sigui oralment com les respostes escrites.	- Setmanalment en activitats de subgrup	- Serveix per a definir parcialment els 3 punts de l'AC
Competències específiques de la part "Introducció a la praxi del Dret"	- Adequada resposta a les activitats de subgrup i a l'examen	- En activitats de subgrup i examen final	- Serveix per a definir parcialment els 3 punts de l'AC així com la nota de l'examen final.

5. BIBLIOGRAFIA I RECURSOS DIDÀCTICS

5.1 Bibliografia bàsica

Part I. Introducció a la Ciència jurídica

Bloc 1:

- Juan Miquel González, *Historia del Derecho romano*, 2ª ed, Barcelona [PPU], 1995.
- W. Kunkel, *Historia del Derecho romano* (trad.de Juan Miquel), 10 edició., ed. Ariel, Barcelona 1998.
- Peter Stein, *El Derecho romano en la historia de Europa. Historia de una cultura jurídica*, Madrid, 2001.

Blocs 2-5:

- Juan Miquel González, *Derecho privado romano*, Madrid [Marcial Pons], 1992. Hi ha traducció catalana amb el títol *Dret privat Romà*, Madrid [Marcial Pons], 1995.
- M.J. García Garrido, *Derecho privado romano. Acciones, casos, Instituciones*, Madrid, 2008 ; hi ha també una edició abreujada
- Antonio Fernández de Buján, *Derecho privado romano*, Madrid,2008.

Part II. Introducció a la *praxi* del Dret

- Ramos Méndez F., *El Sistema Procesal Español*, Ed. Atelier, 8ª edició, 2010.
- Qualsevol altre manual de Teoria general sobre Dret Processal.

5.2 Bibliografia complementària

Part I. Introducció a la Ciència jurídica

- J. Churrua i R. Mentxaca, *Introducción histórica al Derecho romano*, Universidad de Deusto, Bilbao, 1992.
- R. Domingo (coord.) *Textos de Derecho romano*, ed. Aranzadi, 2004.
- A. D'Ors, *Derecho privado romano*, 10 ed., Pamplona, 2004.
- Antonio Fernández de Buján, *Derecho público romano*, Madrid, 2002.- M.J. Gracia.
- J. Iglesias, *Derecho romano. Historia e Instituciones*, 14 edición, ed. Ariel, Barcelona 2002.
- F. Schulz, *Derecho romano clásico*, traducció, ed. Bosch Barcelona ,1960.
- B. Santalucia, *Derecho penal romano*, traducció, Madrid, 1990.

5.3 Recursos didàctics

Material docent accessible a l'aula global: esquemes de diferents parts del programa i els casos per treballar en les classes pràctiques.

També es proposa la visita a les següents pàgines web:

Part I. Introducció a la Ciència jurídica

<http://guiesbibtic.upf.edu/content.php?pid=130023&sid=1530275>

<http://www.iustel.com/v2/c.asp>

Part II. Introducció a la praxi del Dret

<http://www.poderjudicial.es/>

<http://www.cgpe.es/>

<http://www.fiscal.es/>

<http://www.mjusticia.es/>

<http://www.tab.es/>

5.4 Legislació

Part II. Introducció a la *praxi* del Dret

Llei 1/2000, d'Enjudiciament Civil, de 7 de gener (LEC)

Llei 6/1985 Orgànica del Poder Judicial, de 1 de juliol (LOPJ)

Llei d'Enjudiciament Criminal, de 14 de setembre de 1882. (LECrim.)

Llei 27/1995, de Procediment Laboral, de 7 d'abril (LPL)

Llei 29/1998, de la Jurisdicció Contenciosa-Administrativa, de 13 de juliol (LJCA)

Llei Orgànica 2/1979, del Tribunal Constitucional, de 3 d'octubre. (LOTJ)

Constitució Espanyola de 1978. (CE)

Conveni europeu per a la protecció de drets humans i llibertats fonamentals, de 4 de novembre de 1950 (CEDH).

Declaració Universal de Drets Humans (DUDH).

Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics, de Nova York, de 19 de desembre de 1966 (PIDCP)

Llei 38/1988, de Demarcació i Planta Judicial, de 28 de desembre (LDPJ)

Llei Orgànica 5/95, del Tribunal del Jurat, de 22 de maig (LOTJ)

Tractat constitutiu de la Comunitat Econòmica Europea, signat a Roma el 25 de març de 1957 (Tractat de Roma)

Estatut de la Cort Penal Internacional, de 18 de juliol de 1998 (ECPI).

LO 2/1987, de 18 de maig, de conflictes jurisdiccionals (LOCJ)

Llei 50/1981, sobre Estatut Orgànic del Ministeri Fiscal, de 30 de desembre (LEOMF)

6. METODOLOGIA

La metodologia d'aquesta assignatura combina el treball presencial, realitzat dins de l'aula (en grup i en subgrup) amb activitats que l'estudiant haurà de realitzar fora de l'aula (bé de forma dirigida, bé de manera autònoma). Les activitats planificades en aquesta assignatura són les següents:

a) Treball presencial

En les activitat en grup, el professor centrarà la seva exposició en les idees fonamentals del tema i en aquells punts concrets de la matèria especialment problemàtics. La classe serà interactiva, de manera que qualsevol estudiant podrà preguntar i ser preguntat en tot moment. Els estudiants poden aprofitar aquestes sessions per a aclarir dubtes o presentar qüestions sobre la teoria exposada, prèviament estudiada per ells. L'assistència a classe en les activitats en grup no es avaluable ni, per tant, resulta imprescindible, però és molt recomanable.

En el cas de les activitats en subgrup, es distingeixen les realitzades a les dues parts de l'assignatura:

Part I. Introducció a la Ciència jurídica

El professor iniciarà la sessió seleccionant un grup d'alumnes (6-8) que tindran la condició de ponents i que seran avaluats en el curs de la sessió. Abans d'entrar a l'activitat, els estudiants no sabran si seran ponents o no. Els estudiants que no siguin ponents també podran participar en la discussió, però el professor donarà la paraula de forma preferent als ponents.

L'activitat consistirà en una discussió guiada pel professor de les solucions proposades als exercicis lliurats per part dels diversos ponents, en la qual s'espera dels estudiants que mostrin un domini de la matèria i de les tècniques d'anàlisi textual i de resolució de casos. En especial caldrà que els estudiants puguin donar raó de les seves propostes i tinguin manera de defensar les seves postures front als arguments i qüestions que els posi el professor i la resta de companys.

L'assistència a totes les activitats en subgrup és obligatòria i només resultarà excusable per motius acreditables de força major, tal com s'indica *supra* a la secció relativa a l'avaluació.

Part II. Introducció a la *praxi* del Dret

Pel que fa a les activitats en subgrup, tindrà un important valor la presència de l'alumne, donat que la major part d'activitats a realitzar l'exigiran. Es duran a terme exposicions orals dels alumnes sobre temes prèviament assignats, es realitzaran pràctiques a classe, es corregiran i comentaran pràctiques prèviament realitzades pels alumnes i s'entregaran per escrit.

L'assistència a totes les activitats en subgrup és obligatòria i només resultarà excusable per motius acreditables de força major.

b) Hores de treball dirigit

Part I. Introducció a la Ciència jurídica

El treball dirigit consistirà en la preparació adequada de les sessions presencials, fent un aprofitament satisfactori de les lectures de referència.

Abans de cada activitat presencial - tant en grup com en subgrup - l'estudiant ha d'haver llegit críticament les pàgines assignades de la bibliografia de referència i ha d'haver detectat els punts que li resulten de difícil comprensió.

Pel que fa a l'activitat en subgrup, l'estudiant, a més, ha de preparar tots els exercicis per escrit i ha de tenir pensada la defensa oral pública dels resultats, la qual serà objecte d'avaluació.

Part II. Introducció a la *praxi* del Dret

Pel que fa a les activitats programades prèvies i posteriors a les activitats en subgrup, dependrà de l'activitat concreta a realitzar, però com a denominador comú, amb anterioritat a l'activitat de subgrup, s'indicaran els materials de referència per a preparar-la, ja sigui manuals, normativa, enllaços a pàgines web... Així mateix, si es tracta d'una activitat més individualitzada, com per exemple una exposició oral d'un tema, es concretaran amb l'alumne les tasques a realitzar. En posterioritat, s'hauran de fer entrega de les activitats i la informació obtinguda a l'activitat resultarà objecte de proves de repàs parcials i examen final.

En relació amb les activitats programades prèvies i posteriors a les classes teòriques en grup, amb anterioritat cal haver estudiat i resumit els materials bibliogràfics i normatius que s'indicaran en relació a cada classe teòrica. Amb posterioritat resultaran objecte d'examen final.

c) Hores de treball autònom

El treball autònom tindrà com a eix fonamental la relectura pausada i crítica de la bibliografia de referència, seguint les pautes subministrades pel professorat, inclosa la memorització de les dades fonamentals de cada tema. L'estudiant també haurà de dedicar cert temps a revisar els exercicis treballats en els subgrups.

Després de qualsevol de les activitats - tant en grup com en subgrup - , l'estudiant ha de dedicar temps a posar en relació el marc teòric general, extret les lectures i de la classe, amb els resultats de l'aprenentatge més pràctic i concret dels exercicis. El professor pressuposarà en cada activitat que els estudiants dominen el que s'ha après a les lliçons precedents, de manera que el repàs ha de ser dut a terme amb constància i regularitat.

Serà l'estudiant qui lliurement s'organitzi i planifiqui les hores de treball autònom. A fi efecte que ho pugui fer adequadament, i per a evitar acumulacions de treball, en el pla docent s'inclou una cronologia de referència de les activitats a realitzar setmanalment. Així mateix, cadascuna està acompanyada de les referències bibliogràfiques. Així per exemple, cada tema a tractar tant en les classes teòriques com de grup, porta aparellat la relació de pàgines a estudiar del manual de referència, així com les normes bàsiques a consultar. En la mesura del possible el volum d'activitats a realitzar s'ha calculat per a que tingui una durada semblant setmanalment.

d) Càlcul del volum de treball previst:

Crèdits ECTS: 8

Volum total de treball de l'estudiant: 200 hores (25 hores per crèdit ECTS).

Distribució del volum de treball de cada estudiant:

1) Hores de treball presencial: 71 hores.

48 hores de sessions en Grup:

2 hores de presentació de l'assignatura

4 hores d'introducció a la Universitat (tema 0).

42 hores de participació en classe teòrica de Grup

12 hores de participació en activitats en Subgrup

8 hores de tutoria individual

3 hores per a la prova final

2) Hores de treball dirigit: 60 hores

30 h. d'activitats programades prèvies i posteriors a les classes de grup.

30 h. d'activitats programades prèvies i posteriors a les activitats en subgrup.

3) Hores de treball autònom: 69 hores

2 h. de lectura del Pla Docent i preparació de la bibliografia.

67 h. de lectura del manual i estudi personal.

7. PROGRAMACIO D'ACTIVITATS

Programació d'activitats

La programació d'activitats està pensada per 24 sessions de 2 hores en grup (12 sessions per a la Part I i 12 sessions per a la Part II de l'assignatura) i 6 sessions de 2 hores en subgrup (3 sessions per a la Part I i 3 sessions per a la Part II). Això no obstant, per causa de les festivitats oficials, en alguns grups i subgrups caldrà substituir alguna activitat presencial per activitats fora de l'aula. Cada professor indicarà oportunament als grups i subgrups implicats quines seran les activitats alternatives de substitució.

La següent programació d'activitats és orientativa (està subjecta a possibles variacions, per tal d'ajustar-la al ritme de seguiment del curs, festivitats, etc. -).

1) Classes teòriques en grup

Cada tema s'ha de preparar prèviament a la classe teòrica, amb la lectura dels manuals bàsics i disposicions legislatives indicats a continuació (veure les referències completes *supra*, a l'apartat 6 del Pla Docent - "Bibliografia bàsica" i "Legislació" -).

La previsió d'activitats i d'hores de treball de l'estudiant és la següent:

	Activitat a l'aula (Grup)	Hores	Activitat fora de l'aula	Hores
Setmana 1	- Presentació de l'assignatura. Part I	1 h.	- Lectura prèvia del Pla Docent i preparació de la bibliografia i recursos didàctics (vid. <i>supra</i>)	2 h.
	- Presentació de l'assignatura. Part II	1 h.		
	- Introducció a la Universitat	4 h.		
	- Bloc 1, Part I. Perspectiva històrica de la Ciència jurídica.	1 h.	- Estudi previ dels T.1 i T.2 (Part I), al manual: Miquel, Historia..., temes 3, 6, 7, 8, 11 i 12 del manual	4 h.
	- Tema 1, Part II. Com es resolen els litigis jurídics?	1 h.	- Estudi previ del T.1 (Part II), al manual: Ramos, Sistema..., p. 27-35, 72-74, 240-248	4 h.
Setmana 2	- Bloc 1, Part I. Perspectiva històrica de la Ciència jurídica.	4 h.	- Estudi previ dels T.1 i T.2, Part I: Miquel, Historia..., temes 3, 6, 7, 8, 11 i 12 del manual	8 h.
	- Tema 2, Part II. Els mitjans alternatius.	2 h.	- Estudi previ del T.2, Part II, a: Ramos, Sistema..., pp. 39-55.	4 h.
	- Tema 3, Part II. La justícia estatal	2 h.	- Estudi previ del T.3, Part II: Ramos, pp 57-71, 77-85. - T.3: Arts. 117-127 CE; arts. 1-20 LOPJ, 38-52 LOPJ; LOCJ.	4 h.
	Activitat a l'aula (Grup)	Hores	Activitat fora de l'aula	Hores
Setmana 3	- Bloc 2, Part I. Protecció dels drets subjectius.	2 h.	Estudi previ del T.3, Part I: Miquel, Derecho..., pp. 98-99; 105-120	4 h.

	- Tema 4, Part II. Els usuaris.	2 h.	- T.4: Ramos, pp. 85-100. - T. 4: Arts. 5-18 LEC; arts. 7.3, 19.1, 20.3, 406, 541 LOPJ; arts. 17 i 20 LPL; arts. 18-19 LJCA; arts. 101, 270 LECrim; art. 124, 125 CE; LEOMF.	4 h.
Setmana 4	- Bloc 3, Part I. Introducció institucions de Dret privat	2 h.	- Estudi previ del T.4, Part I: Miquel, Derecho..., pp. 51-78	5 h.
	- Tema 11.2, Part II. Les garanties constitucionals de les parts.	2 h.	- Ramos, pp. 359-382 - Arts. 10.2, 14, 17.3, 24, 120.3 CE; art. 5.1 LOPJ; arts. 41-48 LOTC; CEDH; DUDH; PIDCP.	4 h.
Setmana 5	- Bloc 3, Part I. Introducció a les institucions de Dret privat	2 h.	- Estudi previ del T.5, Part I: Miquel, Derecho..., pp. 131-153.	4 h.
	- Tema 6 i Tema 11.3, Part II. Els tribunals: infraestructura i garanties de l'activitat jurisdiccional	2 h.	- Ramos, pp. 129-139, 382-390. - Tema 6: arts. 53-103 LOPJ; LDPJ; arts. 159-165 CE; LOTC; LOTJ; CEDH; Tractat de Roma (arts. 220 i ss.); ECPI. - Tema 11.3: arts. 10.2, 14, 17.3 i 24, 120.3 CE; art. 5.1 LOPJ; arts. 41-48 LOTC; CEDH; DUDH; PIDCP	4 h.
Setmana 6	- Bloc 3, Part I. Introducció institucions de Dret privat	2 h.	- Estudi previ del T.6, Part I: Miquel, Derecho..., pp. 257-272; 295-302.	4 h.
	- Tema 7, Part II. El personal	1 h.	- Ramos, pp. 165-199. - Arts. 217-228, 292-540, 547-557 LOPJ.	2 h.

	- Tema 8, Part II. La gestió	1 h.	- Ramos, pp. 199-222 - Arts. 107-178, 186-216, 244-267 LOPJ	2 h.
Setmana 7	- Bloc 3, Part I. Introducció institucions de Dret privat	2 h.	- Estudi previ del T.7, Part I: Miquel, Derecho..., pp. 273-277. - Estudi previ T.8, Part I: Miquel, Derecho..., pp. 279-293; 340-344; 345-347-	4 h. 3 h
	- Tema 9 i tema 11.2, Part II. Els judicis i les garanties constitucionals dels judicis.	2 h.	- Ramos, pp. 223-238, 249-265, 390-401. - Arts. 1, 207, 222, LEC; arts. 11.3, 179-185, 229-243, 268-269 LOPJ; arts. 24, 25, 120, 125 CE.	4 h.
Setmana 8	- Bloc 3, Part I. Introducció institucions de Dret privat	2 h.	- Estudi previ T.8, Part I: Miquel, Derecho..., pp. 279-293; 340-344; 345-347-	5 h.
	- Tema 9, Part II. El judici tipus (9. 5)	2 h.	- Ramos, pp. 268- 282 - Lleis bàsiques de referència a cada ordre jurisdiccional: LEC, LECrim, LPL, LJCA	4 h.
Setmana 9	- Bloc 3, Part I. Introducció institucions de Dret privat	2 h.	- Estudi previ T.8, Part I: Miquel, Derecho..., pp. 279-293; 340-344; 345-347-	5 h.
	- Tema 9, Part II. Què passa si no es respecten les regles del joc?	2 h.	- Ramos, pp. 282- 301. - Arts. 11.3, 238-243 LOPJ	4 h.
Setmana 10	- Bloc 5, Part I. Introducció a les institucions de Dret públic	1 h.	- Preparació examen final	4 h.
	- Resolució de dubtes	1 h.		
	- Tema 10, Part II. Les comunicacions	1 h.	- Ramos, pp. 301-358 - Arts. 149-177, 394 LEC; arts. 270-272 LOPJ	2 h. 2 h.

	Tema 12, Part II. Les costes	1 h.	- Preparació examen final	3 h.
Total h.	Activitats a l'aula (Grup)	48 h.	Activitats fora de l'aula	99 h.

2) Activitats en subgrup

Les sessions en subgrup s'han de preparar resolent per escrit les activitats publicades prèviament per a cada subgrup a l'aula moodle. Aquestes activitats no consisteixen en exercicis d'aplicació de les explicacions teòriques donades a classe, sinó que es tracta d'activitats substitutòries d'aquestes explicacions. L'aprenentatge de la matèria la duu a terme l'alumne amb la preparació, realització i debat dels supòsits pràctics plantejats. La **programació** de les activitats en subgrup és la que s'especifica a continuació:

	Activitat a l'aula	Hores	Activitat fora de l'aula	Hores
Setm. 5 i 6	Seminari 1, Part I. <i>Els contractes reals.</i> - Anàlisi i discussió de l'activitat realitzada	2 h.	Prèvies al Seminari 1, Part I: - Estudi MIQUEL, pp. 304-312. - Solució per escrit de l'activitat publicada.	5 h.
	Seminari 1, Part II. <i>La defensa</i> (tema 5, Part II). - Resolució pràctica. - Possible realització ponències assignades: els advocats; els procuradors i Servei Jurídic de l'Estat; la responsabilitat dels professionals jurídics; l'assistència jurídica gratuïta - Qüestions control / repàs.	2 h.	Prèvies al Seminari 1, Part II: - Estudi RAMOS, pp. 101-125 (tema 5). - Estudi: arts. 542- 546, 551 LOPJ; arts. 23-35 LEC; Llei 1/1996, d'Assistència Jurídica Gratuïta, de 10 de gener; arts. 17.3 i 119 CE. - Solució per escrit de l'activitat. - Assignació de ponències:. Posterior al Seminari 1, Part II: - Control de la matèria estudiada en examen final	4 h. 1 h.

Setm. 7 i 8	Seminari 2, Part I. <i>Els contractes consensuals, amb especial atenció a la compravenda.</i>	2 h.	Prèvies al Seminari 2, Part I: - Estudi MIQUEL, pp. 319-339. - Solució per escrit de l'activitat publicada.	5 h.
	Seminari 2, Part II. <i>Els tribunals de justícia: competències</i> (tema 6, part II) - Resolució pràctica. - Possible realització ponències assignades: Tribunal Constitucional, els tribunals supranacionals. - Qüestions control / repàs.	2 h.	Prèvies al Seminari 2, Part II: - Estudi: RAMOS, pp. 129-162 (T. 6). - Arts. 53-103 LOPJ; <i>LDPJ</i> ; arts. 159-165 CE; LOTC; <i>LOTJ</i> ; CEDH; Tractat de Roma (arts. 220 i ss.); <i>ECPI</i> . - Solució per escrit de l'activitat. - Assignació de ponències. Posterior al Seminari 2, Part II: - Control de la matèria estudiada en examen final	4 h. 1 h.
Setm. 9 i 10	Seminari 3, Part I. <i>Els contractes formals, amb especial atenció a la stipulatio.</i> Anàlisi i discussió de l'activitat realitzada.	2 h.	Prèvies al Seminari 3, Part I: - Estudi: MIQUEL, pp. 313-318. - Solució per escrit de l'activitat publicada.	5 h.
	Seminari 3, Part II. <i>Aspectes processals d'actualitat</i> - Exposició i posada en comú del treball de cadascú.	2 h.	Prèvies al Seminari 2, Part II: - Recerca de jurisprudència i comentari sobre algun tema vist en el programa. - Assistència a judici i exposició del cas fixant l'atenció amb els	4 h. 1 h.

			aspectes processal estudiats en el curs. Posterior al Seminari 3, Part II: - Entrega per escrit del treball	
Total hores	Activitats a l'aula (Subgrup)	12	Activitats fora de l'aula	30